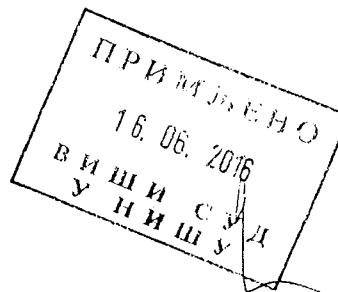

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
1 Кж1.бр.437/16
26.05.2016. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ у већу састављеном од судија Вере Милошевић, председника већа, Љиљане Мильковић, Гордане Павловић, Горане Митић и Слободана Стојилковића, чланова већа, са судијским помоћником Зораном Ђурђевићем, записничарем, у кривичном предмету оптужених Шићера Маљокуа из Јуника, Гаши Џафера из Доње Крушице, Гаџафери Демуша из Јуника, Маљоку Деме из Ђоцеја, Агрона Исуфија из Штимља, Чуни Антона из Ђаковице, Рабит Алијуа из Црнотинце и Рустем Берише из Доброг Дола, због по два кривична дела тероризам у саизвршилаштву из чл. 125. у вези чл. 139. ст. 2. у вези ст. 1. и чл. 22. КЗ СРЈ, одлучујући о жалби брачноца оптужених, Данцила Андонова, адвоката у Нишу, изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу 1К.бр.184/13 од 17.02.2016. године, у седници већа одржаној дана 26.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба брачноца оптужених Шићера Маљокуа из Јуника, Гаши Џафера из Доње Крушице, Гаџафери Демуша из Јуника, Маљоку Дема из Ђоцеја, Агрона Исуфија из Штимља, Чуни Антона из Ђаковице, Рабит Алијуа из Црнотинце и Рустем Берише из Доброг Дола и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Вишег суда у Нишу 1К.бр.184/13 од 17.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу 1К.бр.184/13 од 17.02.2016. године, оптужени Шићер Маљоку, Гаши Џафер, Гаџафери Демуш, Маљоку Дема, Агрон Исуфи, Чуни Антон, Рабит Алију и Рустем Бериша, којима је суђено у одсуству, сходно решењу тог суда Кв.бр.350/15 од 21.07.2015. године, оглашени су кривим за по два кривична дела

тероризам у саизвршилаштву из чл. 125. у вези чл. 139. ст. 2. у вези ст. 1. и чл. 22. КЗ СРЈ, за које су им утврђене појединачне казне од по десет година затвора и применом чл. 60. КЗ, осуђени су на јединствене казне затвора у трајању од по петнаест година затвора, које ће издржати по правноснажности пресуде. Трошкови кривичног поступка падају на терет оптужених и о истима ће се одлучити посебним решењем.

Против наведене пресуде, жалбу је изјавио бранилац оптужених, Данаил Андонов, адвокат у Нишу, из свих законом прописаних основа, са предлогом да Апелациони суд побијану пресуду преиначи, оптужене ослободе од оптужбе због недостатка доказа и одлучи о трошковима кривичног поступка, по приложеном трошковнику.

Апелациони јавни тужилац у Нишу, у допису Ктж.бр.483/16 од 01.04.2016. године, предложио је да Апелациони суд одбије као неосновану жалбу браниоца оптужених и потврди побијану пресуду.

Апелациони суд је одржао седницу већа, размотрио све спise овог предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је сходно чл. 451. ст. 1. ЗКП, испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

Жалба је неоснована.

Иако се у жалби браниоца оптужених наводи да је изјављена из свих законских разлога, њоме се првостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и трошкова кривичног поступка.

У односу на чињенично стање, жалбом се указује да није на поуздан начин утврђено да су оптужени учинили радње за које су оглашени кривим, с обзиром на то да су оштећени сведочили о тридесетак припадника терористичке групе која их је напала, од којих су неки говорили српским језиком и да се оптужба заснива искључиво на видео записима који су изведени као доказ у поступку. Посебно се указује да није утврђена појединачна одговорност сваког од оптужених, због чега је оптужене требало ослободити од оптужбе и да је нејасно зашто су само они кривично гоњени, а не и остала лица која су у нападу учествовала.

Апелациони суд је ове наводе жалбе браниоца оптужених, оценио као неосноване. Првостепени суд је правилном оценом свих изведенih доказа наведених у образложењу побијане пресуде, у смислу чл. 419. ст. 2. ЗКП, појединачно и у вези са осталим доказима, а посебно исказа оштећених Горана Симића, Саше Костића, Горана Тасића и Горана Лознице, Бобана Михајловића, Слађана Јовановића и сведока Добросава Дражића, који су очевици предметних догађаја, правилно и у потпуности утврдио чињенично стање и на основу њега извео правилан закључак у погледу времена, места, начина и околности под којима су се исти догодили, а који су ближе описанi у изреци побијане пресуде.

На основу исказа оштећеног Саше Костића, првостепени суд је утврдио чињенице и околности које се тичу догађаја описаног у првом ставу изреке побијане пресуде - да је као војник по уговору ВП 7036/3 Врање, дана 30.09.1998. године био члан патроле граничне службе Војске Југославије на граници ка Републици Албанији, а по наредби старешине, поручника Слободана Ђорђевића. Утврђено је да су се кретали војним

моторним возилом „ТАМ 110 Т7“, регистарских ознака К-6698, са задатком да из карауле „Морина“ обезбеде храну и воду за војнике карауле „Маја чобан“, да је старешина возила био заставник Милан Бундало, сада покојни, који се превозио на месту сувозача, а да су у возилу били и оштећени Горан Тасић, возач и Бобан Михајловић и Слађан Јовановић, који су као и оштећени Саша Костић били у обезбеђењу возила и да је у једном тренутку возило нашло на две противтенковске мине, од чијих експлозија су били избачени из возила. Оштећени Саша Костић је сведочио да је био без свести неко време, да је сада покојни Милан Бундало био повређен, али да је још увек давао знаке живота када је пришао да му помогне и да је возач, оштећени Горан Тасић у међувремену „Моторолом“ позвао граничне јединице у помоћ. Објаснио је да ни пре ни после налетања возила на мине није чуо пуцњаву, нити гласове терориста, а описао је и повреде које је у критичном тренутку задобио.

Оштећени Горан Тасић је потврдио наводе оштећеног Саше Костића у погледу времена, места и околности предметног догађаја, припадника граничне патроле која се кретала камионом, задатка који су имали, мина на којој су налетели и повреда које су задобили. Као и оштећени Саша Костић, објаснио је да није било пуцњаве од стране терориста, већ да су исти пуцали на хеликоптер који им је пристигао у помоћ.

Такође су и оштећени Бобан Михајловић и Слађан Јовановић потврдили да су моторним возилом „ТАМ 110 Т7“, регистарских ознака К-6698, дана 30.09.1998. године, око 09,30 часова кренули ка караули „Морина“, са задатком да набаве храну и воду за јединицу, да је возач био оштећени Горан Тасић, сувозач сада покојни заставник Милан Бундало, а да су у возилу седели оштећени Саша Костић, Бобан Михајловић и Слађан Јовановић. На основу њихових исказа, утврђено је и да је након пређеног километра, возило активирало две противтенковске мине, једну за другом, да су од последице детонација изгубили свест, а да су, када су се освестили, видели да на земљи леже заставник Милан Бундало и оштећени Саша Костић и да је оштећени Горан Тасић „Моторолом“ позвао помоћ.

У односу на догађај описан у другој тачки изреке побијање пресуде, чињенично
стање је утврђено на основу исказа оштећеног Горана Симића, који је навео да је у
својству војника по уговору - десетара у ВП 1410/3 Ниш, дана 30.09.1998. године, добио
задатак да као возач, заједно са капетаном Гораном Лознициом, заставником Добросавом
Дражићем и војницима сада покојними Владом Радоичићем, Миладином
Гобељићем, Илијом Павловићем, Мирославом Јоцићем и Милошем Павловићем, војним
моторним возилом „*Pinzgauer*“, регистарских ознака Т-5296, пребаце материјална
средства из карауле „Кошаре“ до коте 403, да су се кретали лошим и блатњавим путем
са доста успона, да су сви, осим сада покојног Милоша Павловића и њега, излазили из
возила и осматрали терен, јер су имали сазнанја да су на том месту нападани војници од
стране терориста и да је до пуцњаве дошло након што су осматрачи поново ушли
у возило и наставили пут. Оштећени Горан Симић је објаснио да је на њих пуцано из
стрељачког наоружања, да су коришћене ручне бомбе и да је испаљена једна „зольа“,
која је пала испред возила, да је оштећени Горан Лозница, након што је погођен,
искочио из возила, а за њим и оштећени Горан Симић који је био погођен у шаку леве
руке, након чега је кренуо да се извлачи десно од пута, када је погођен у десну ногу,
због чега више није могао да се креће. Појаснио је да су терористи викали на српском
језику: „*побеже онај ћелави наниже*“, а позивали су их и да се предају и да је видео

терористе како из возила узимају оружје и опрему, као и да је по његовој процени било између 20 и 30 људи.

Исказ оштећеног Горана Симића, у потпуности је потврдио оштећени Горан Лозница, који је навео и да је као вођа извиђачке колоне, војницима објашњавао методе извиђања терена у поступку обезбеђења државне границе, да су на себи имали заштитне панцире и наоружање и да се најпре зачуо један спорадични рафал, а затим пуцњаву са предње, десне и задње стране возила и да су их терористи, за које сматра да их је било више од 20, пропустили да уђу у заседу. Објаснио је и да се пуцало из митраљеза и пушака, да су се чуле детонације од бомби и ручних бацача, да су војници пуцали на терористе и да је у једном тренутку, њему у руке пао војник Илија Павловић након чега је пуцњава од стране наших војника престала, а тада су их терористи на српском језику, позвали да се предају. Сведочио је и о томе да није могао да се јави команди за помоћ, јер је „Моторола“ била погођена пројектилом, да се са пушком на грудима, откотрљао ка потоку и да су након тога, дошли војници који су му пружили помоћ и пребацili га до карауле „Кошаре“.

Исказе оштећених Горана Симића и Горана Лознице, потврдио је сведок Добросав Дражић, на основу чијег исказа је утврђено и да су војници Владимир Радоичић, Миладин Гобељић, Илија Павловић, Мирослав Јоцић и Милош Павловић, погинули у возилу, одмах након што је напад почeo.

Такође је и сведок Дејан Здравковић, тада капетан прве класе и командир диверзантског вода, потврдио исказе оштећених Горана Симића, Горана Лознице и сведока Добросава Дражића. Иако није реч о очевицу догађаја, првостепени суд је правилно на основу његовог исказа утврдио да је сведок, са групом војника кренуо у помоћ и да су на лицу места затекли погинуле војнике поред возила и једног у возилу, да је оштећени Горан Лозница био удаљен 50-60 метара низ падину, без свести и са прислоњеном пушком уз главу, а сведок Добросав Дражић такође на 50-60 метара од возила, у дезоријентисаном стању. На основу исказа сведока Дејана Здравковића, утврђено је и да су се две противтенковске мине налазиле испред и иза брда којим се возило кретало и да је терористима било свеједно са које ће стране возило наићи, као и да је прегледом ширег лица места, а на основу улегнућа на тлу, утврђено да су терористи били распоређени у три групе и то ченону, које је сачињавало 7-8 лица, која је извршила непосредни напад, бочну, која је служила да спречи евентуални покушај бекства и групу по дубини, која је чекала да по потреби, буде послата као појачање терористима.

На основу исказа сведока Душка Шљиванчанина, команданта 53. граничног батаљона у Ђаковици, првостепени суд је утврдио чињенице које се тичу места одакле су дошле јединице којима су припадали оштећени у овом кривичном поступку, да је на хеликоптер у коме се сведок налазио, а који се кретао према караули „Кошаре“, како би пружио помоћ повређенима, отворена ватра из стрељачког наоружања са територије Републике Албаније, као и да је дана 30.09.1998. године, пресечен телепринтерски извештај, у коме су терористи обавестили своје претпостављене о оба предметна напада, о начину на који су изведени, колико је људи убијено и шта је од оружја одузето.

Такође је и сведок Слободан Ђорђевић, заступник командира чете на земљаном објекту „Маја чобан“, потврдио да су се дана 30.09.1998. године, догодила два напада на граничне патроле Војске Југославије, у рејону караула „Морина“ и „Кошаре“, од стране терориста који су дошли из Републике Албаније, као и сведок Горан Младеновић, професионални војник - возач у 78. моторизованој бригади, који је пружио помоћ повређеним лицима у догађају описаном у првој тачки изреке пресуде, а који је и сам повређен у превртању возила којим се кретао.

Искази наведених оштећених и сведока и по налажењу Апелационог суда, у потпуности потврђују наводе оптужнице у погледу времена, места, начина и околности предметних догађаја, као и писани докази – записници о увиђају истражног судије Војног суда у Нишу Кр.бр.124/98 и Кр.бр.125/98 од 01.10.1998. године, у вези са догађајем описаним у првој тачки изреке побијање пресуде, криминалистичко-техничка документација Војне полиције ВП 8070 Приштина Ку.бр.313/98 од 30.09.1998. године, која се тиче догађаја из друге тачке изреке наведене пресуде, обдукциони записници Завода за судску медицину у Нишу, сачињени поводом обдукција сада покојних Мирослава Јоцића, Милана Бундала и Милоша Павловића и Института за судску медицину ВМА у Београду, који је извршио обдукцију сада покојних Илије Павловића, Владимира Радоичића и Миладина Гобељића, такође и налази и мишљења Завода за судску медицину у Нишу, у погледу врсте и тежине повреда које су наведена лица задобила и механизма њиховог настанка.

На основу записника о увиђају и криминалистичко-техничке документације, првостепени суд је утврдио чињенице који се тичу изгледа места критичних догађаја, пронађених трагова у виду кратера од експлозија, уништених делова возила, оружја, опреме и других предмета из возила, а на основу обдукционих записника, да је смрт припадника граничне службе ВЈ била насиљна да је наступила услед разорења за живот важних органа – код Мирослава Јоцића, Илије Павловића и Владимира Радоичића, можданог ткива и можданых центара, код Миладина Гобељића горњег и доњег режња десног плућног крила, Милана Бундала због излива крви у спољашњу средину, што је било убрзано нагњечењем грудних органа и пренадражајем живаца у пределу вишеструких прелома костију леве потколенице, а код Милоша Павловића, услед масивног искрварења заједничке главене артерије, јетре и плућа.

Из налаза и мишљења Завода за судску медицину у Нишу, утврђено је да су сви сада покојни, задобили тешке телесне повреде опасне по живот, безусловно смртоносне и то: Милан Бундало у виду експлозивних рана потколенице, десног стопала, левог пазушног предела, десног јагодично-сленоочног предела, вишеструке преломе костију левог стопала, ребара, расцепе ткива плућа и јетре, а да је смрт наступила услед развоја шокног стања организма насталог због крварења из расцепа крвних судова, Владимир Радоичић у виду устрелина главе, десне и бочне стране грудног коша, срчаног мишића, горњег режња десног плућног крила, експлозивне ране грудног коша, трбуха, слабинског бедреног и препонског предела, рамена и надлактице, са отварањем трбушне дупље, разорењем јетре и желуца и преломима лопатичне и бедрене кости, а да је смрт наступила као последица разарања можданог ткива и искрварења из разорених органа грудне и трбушне дупље и крвних судова дуж канала стрелних и експлозивних рана, Миладин Гобељић у виду експлозивних рана на леђима, задње и унутрашње стране леве подлактице и десног седалног предела и носне пирамиде, а да је смрт

наступила као последица искрварења из десног плућног крила, Илија Павловић у виду прострелина главе и десне подлактице, а да је смрт наступила као последица разорења можданог ткива, узрокованог прострелном раном главе, Мирослав Јоцић у виду прострелина главе у десном доњевиличном углу и десном јагодичном пределу, леве ноге, леве руке, грудног коша, десне ноге и леве потколенице, застреле десне шаке, десног образа, десног кажипрста, леве натколенице и крвни подлив коже грудног коша, а да је смрт наступила као последица разарања можданог ткива и Милош Павловић, прострелине леве бутине, леве потколенице, трбуха, грудног коша и врата, а да је смрт наступила услед масивног искрварења због повреда заједничке главне артерије, јетре и плућа.

На основу налаза и мишљења Завода за судску медицину у Нишу, утврђено је и да је оштећени Горан Лозница, задобио тешке телесне повреде опасне по живот, на левој натколеници, десној потколеници и левом стопалу, са преломом петне кости, а оштећени Горан Симић, тешке телесне повреде десног колена, леве шаке и малог прста леве шаке.

Сви оштећени и сада покојни, поред наведених повреда, задобили су и друге повреде, које су ближе наведене у образложењу побијане пресуде.

Очевици догађаја описаног у другој тачки изреке пресуде, оштећени Горан Лозница и Горан Симић и сведок Добрисав Дражић, сведочили су о групи од преко тридесет терориста која их је напала и лишила живота чланове њихове патроле, војнике Владимира Радоичића, Миладина Гобељића, Илију Павловића, Мирослава Јоцића и Милоша Павловића. Они нису указали на оптужене, као учиниоце предметних кривичних дела, јер нису видели њихова лица. Међутим, на основу увида у видео записе „Напад Ослободилачке војске Косова на караулу Кошаре“ и „Изгубљени трагови за Агима Рамаданија“ и превод наведених снимака, сачињен по наредби суда од стране судског преводиоца за албански језик, Радоја Рајића из Ниша, на чије извођење бранилац оптужених, адвокат Живојин Павић из Лепосавића, није имао примедби, а у наведени превод је извршен увид и на поновљеном главном претресу, уз сагласност браниоца оптужених, адвоката Данцила Андонова из Ниша, првостепени суд је правилно утврдио да су оптужени учествовали у нападу у рејону карауле „Кошаре“ на моторно возило Војске Југославије „Pinzgauer“, регистарске ознаке Т-5296, с обзиром на то да се на снимцима, који садрже сведочанства о околностима везаним за тај догађај, наводе имена свих оптужених, припадника терористичке групе „Кобре“, као лица која су у нападу учествовала, а виде се припреме за напад на наведено возило дана 30.09.1998. године и последица тог напада, који се дододио око 11,45 часова - тела убијених војника поред уништеног возила, чије су регистарске таблице приказане на снимку.

Имајући у виду да је истог дана, око 10,15 часова, дакле сат и по пре наведеног догађаја, такође на југословенско-албанској граници, на пољском путу између караула „Маја чобан“ и „Морина“, двема постављеним противтенковским минама нападнута патрола граничне службе Војске Југославије, која се кретала моторним возилом „ТАМ 110 Т7“, када је наступила смрт заставника Милана Бундала, вође патроле, док су остали чланови патроле задобили телесне повреде описане у изреци побијане пресуде, да су две противтенковске мине постављене и у случају догађаја од 11,45 часова истог дана, као и близину наведених места, првостепени суд је правилно закључио да су сви

оптужени, заједно са још преко тридесет неидентификованих лица, као чланови терористичке групе „Кобре“, предузели и радње описане у првој тачки изреке побијане пресуде.

У односу на наводе жалбе о томе да нису утврђене радње које је свако од оптужених предuzeо, овај суд налази да из изведенih доказа произилази да су оптужени поступали у саизвршилаштву, које у смислу чл. 22. КЗ СРЈ, постоји када више лица учествовањем у радњи извршења или на други начин, заједнички изврше кривично дело.

Имајући у виду да су оптужени извршили напад на граничне јединице Војске Југославије, поступајући са заједничким умишљајем да општеопасним радњама и средствима угрозе безбедност Савезне Републике Југославије и изазову опасност за живот и тело људи и страх и несигурност грађана, при чему су са умишљајем лишили живота више лица, то супротно наводима жалбе браниоца оптужених, није од битног значаја утврђивати чињеницу ко је од оптужених подметнуо мине, а ко отворио ватру из стрељачког наоружања и ракетних бацача на припаднике граничне службе војске и ко је од оптужених оштећенима нанео које повреде, посебно када се има у виду да су оптужени радње предузели са још преко тридесет неидентификованих лица.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио одредбе кривичног закона, када је нашао да се у радњама оптужених Шићера Маљокуа, Гаши Цафера, Гацафери Демуша, Маљоку Деме, Агрона Исуфија, Чуни Антона, Рабит Алијуа и Рустем Берише, стичу сва субјективна и објективна обележја по два кривична дела тероризам у саизвршилаштву из чл. 125. у вези чл. 139. ст. 2. у вези ст. 1. и чл. 22. КЗ СРЈ, које су извршили са директним умишљајем, правилно налазећи да је кривично дело са истим називом и истим заштитним објектом прописано и Кривичним закоником Републике Србије, за које је прописана тежа казна, због чега је применио закон који је важио у време извршења кривичног дела, о чему је дао потпуне, правилне, логичне и на закону засноване разлоге, које у свему прихвата и овај суд.

Жалбом браниоца оптужених, првостепена пресуда се не побија због одлуке о кривичним санкцијама, а Апелациони суд је пресуду у том делу испитао по службеној дужности, сходно чл. 451. ст. 2. ЗКП, јер је жалба изјављена у корист оптужених, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући одлуку о кривичним санкцијама, Апелациони суд налази да је првостепени суд правилно утврдио све околности од којих зависи врста и висина кривичних санкција. Цењене су степен кривице оптужених, јачина угрожавања заштићеног добра и побуде из којих су кривична дела учињена, којима је правилно дат значај отежавајућих околности, док олакшавајућих околности није било.

И по оцени Апелационог суда, утврђене појединачне казне затвора оптуженима, у трајању од по десет година за свако од кривичних дела за које су оглашени кривим и јединствене казне затвора у трајању од по петнаест година су нужне за постизање сврхе кажњавања из чл. 41. КЗ СРЈ, у оквиру опште сврхе кривичних санкција из чл. 5. ст. 2. КЗ СРЈ, како у односу на оптужене, тако и на плану генералне превенције.

С обзиром на то да су оптужени оглашени кривим, правилно су у смислу чл. 264. ст. 1. ЗКП, обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка, без обзира на чињеницу

да им је суђено у одсуству, на коју њихов бранилац у жалби посебно указује. Тачни су наводи жалбе да првостепени суд није одлучио о висини наведених трошкова, међутим, јасно је наведено да ће о томе суд одлучити посебним решењем, када ће имати у виду трошковник који је бранилац оптужених поднео.

Имајући у виду напред наведено, Апелациони суд је у смислу чл. 457. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 26.05.2016. године, 1 Кж1.бр.437/16.

Записничар – судијски помоћник

Зоран Ђурђевић, с.р.

Председник већа – судија

Вера Милошевић, с.р.

